

VENTA
30 exemplars 4 pesseta

Un número solt
5 cèntims

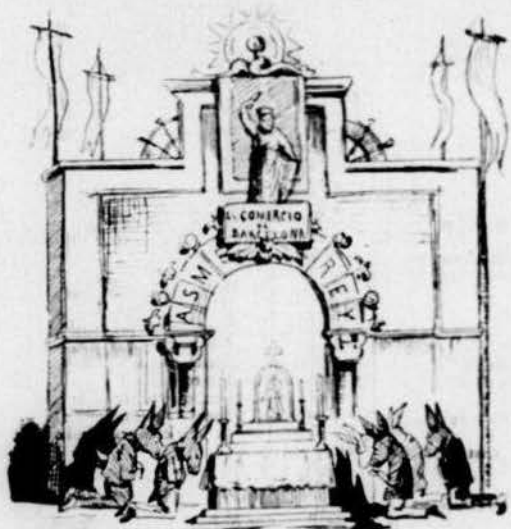
SUSCRIPCIÓ

ESPAÑA
Un trimestre 1 pesseta

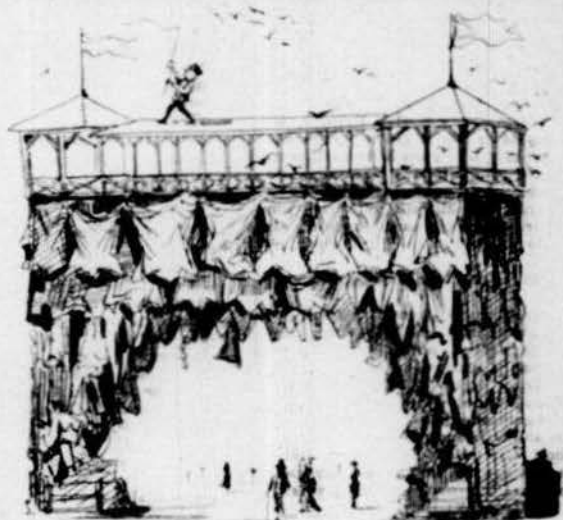
EXTRANJER
Un trimestre 2 pessetas

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

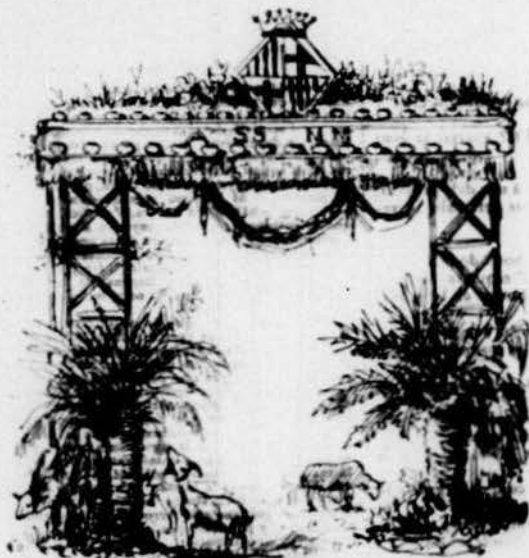
Barcelona monumental y artistica ab motiu de la Exposició Universal.

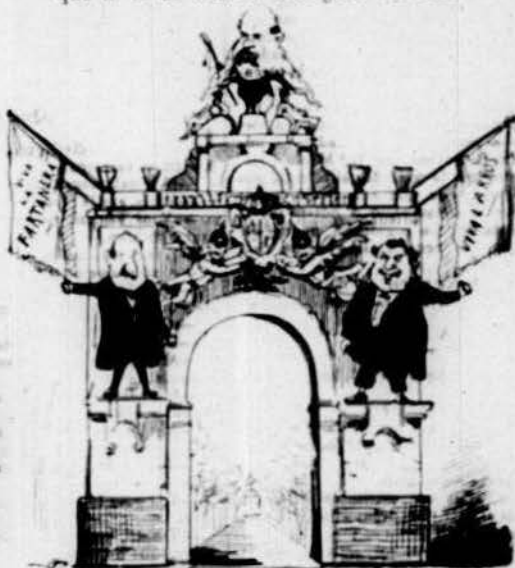
Han plantat á can Lopez un altar
perque 'l públich s' hi puga enllanegar.

Una estesa de pells fan per... cascada,
que n' es de totes la més gran burrada.

De Canaletas en lo pont d' aulfals
podrem durhí á menjar los animals

Aquest gran pont per las edats futuras
deixarem ab simpáticas figuras.

BON VENT!

Demà dissapte, si no hi ha contraordre ni desbord, la Cort espanyola vinguda a inaugurar la Exposició, deixarà nostra ciutat dirigint-se a València.

Los monàrquics diuen que no caben en pell de cofoyos i satisfets que s'han quedat pel modo com Barcelona ha rebut i festejat a la real família.

No estranyaran nostres llegidors que no regatejém molt massa aquesta satisfacció als monàrquics, perquè 'l tractor de reals matèries es avuy per nosaltres més perillós que 'l jugar ab dinamita, malgrat nostre bon anheli de no donar feyna al fiscal.

Això no obstant, tenim d'insistir en la idea apuntada en nostre article *Lo Servilisme*, de la setmana passada, sobre que las manifestacions del poble barceloní no tan sols no han probat en poch ni en molt que creixi son amor a la causa monàrquica; sino que, pel contrari, lo sello característich de las manifestacions de aquestos darrers dias ha sigut lo d' evidenciar que 'l que més estima 'l poble es la menor carniat possible de rey, aplaudint i celebrant la senzillesa de la regent al presentarse en públich, lo cual creyém que dista tant de probar que creixi son amor per la institució monàrquica, com distaria de probar sa educació aquell que rebés la visita d'un vefí a cosas y hofetadas.

Miréu sino lo que diu lo poble quan veu passar un d'aquestos cotxes que tant s'han vist aquestos dias, carregats de tibats personatjes vestits ab llampants y violats trajos d'etiqueta ó uniforme en que 'ls galons, creus, faixas, cintas, plomas, or y plata hi brillan com en una parada de quinquillayre; fiquese en los grupos de treballadors que contemplan aquest espectacle, preguntem al petit industrial com optina de veure aquella riquesa exposada als ulls de tants famolencs, y de segur que os constatarán:

—Això es un insult a la miseria del qui no té per menjar.

Si; mentres la reyna regent despertava per tot simpatias ab sa senzillesa, lo luxu dels cortesans y dels capitalistes, unit al desfilfar de nostre Ajuntament, aixecava crits de congoixa y antipatia per tot arreu.

Barcelona es un poble que viu de son treball, y com sab lo que costa de suar una peseta, no podia veure ab indiferencia com tanta gent que res produheix y cap utilitat reporta al be comú, derrotava en festas tan inútils com suntuosas lo que significava 'l benestar de tants y tants milers de famílies proletarias.

Mal que pesi als privilegiats, lo poble productor s'educa ensenyat per la penosissima lluyta per la existencia que té de suportar, y ja no es la fastuositat ni 'l brill de la realia lo que 'l enlluerna, sino que prefereix la senzillesa y admira la modestia, trobant las virtuts tan més recomenables com més elevada es la persona que las practica, y aborrint als servils aduladors d'aquestas majestats, precisament per la ostentació que fan de sas riquesas, adquiridas y acaraparadas sempre ab lo treball del productor.

Per això es que, a pesar de simpatias que per sas condicions personals demostradas en públich ha sentit Barcelona per D.ª Mariá Cristina, pensant en tota la colla de galifarers que la acompanyavan y lo que a la nació costan de mantenir y la conservació d'odiats privilegis que sas gerarajias significan, podem dir los barcelonins als veurels allunyar de casa nostra:

—Bon vent y barca nova!

EN LA PARADA

—Senyora Tuyas, ¿que no vol vindre a veure la gran parada?

—Que hi haurá la reyna?

—Ja ho crech; com que per ella s'fa la festa.

—Donchs deixim posar l'olla al foc y vinch.

—Y vosté, Quiteria, ¿vol venir?

—Qué es gayre lluny aixó?

—Ca; miris, aixis que sortim del carrer de Ponent, tirem al dret y sortirem a la Gran via desseguida, que es allí ahont se fa.

—Donchs ja vinch, y al tornar ja rentaré 'ls plats d'ahir vespre.

—Uy quants soldats de tropa!

—Y que fan aquí parats, senyora Tomasa?

—Dona, fan la gran parada; precisament se 'n diu parada, porque estan parats.

—Ah! Ja comprench...

—Anem cap a l'altra part del passeig de Gracia, que allí hi haurá 'l desfilá.

—Per si pren mal algú?

—Qué vol dir?

—Cum diu que allí hi haurá las desfilas...

—No dona, 'l desfilá vol dir que per allí passaran tots los soldats per devant d'ella.

—Donchs anemhi; allí sí que la podrem veure be.

—Uy, quinas empentas! ¿quants gentada!

—Quina calor! ¿aixó no s'pot aguantar!

—Ép, las mans quietas! ¿Que s'pensa que som al carrer d'en Trens?

—Fassi 'l favor de no rebtegar-me. Ahont va aixó per aquí...

—Qui no vulga empentas que s'quedi á casa.

—Y que animals son la gent de patir aixis per veure una dona!

—Y donchs, perquè hi ve vostre?

—Per no saber ahont anar.

—Donchs a mi perquè m'dona la gana.

—Oy, oy! ¿Quina trepitjada!

—Dispenoi, com aquell civil que va ab la ganiveta als dits ab lo caball apreta la gent del davant...

—Aixis li apretessin a 'n ell la nou del coll.

—No s'repenti, home, que m'aixafara.

—Qué vol que li digi: no veu que a mi m'apretan pel darrera?

—Tota suoi!

—No tinga por, que no patirà fret.

—Ara! ara! ara!

—Ja ve.

—Ja es aquí.

—Qui es la reyna? ¿Aquella del plumero groch?

—Dona, ¿que no veu que aquell es un home?

—Ja veura, com desde aquí no hi veig gayre.

—Aquell es lo rey Oscar.

—Os-car? Ja tenen rahó.

—De qué?

—De que un rey es un os car.

—Pero dona, si s'ho diu de nom.

—Os-car de nom? Perque es un rey. Si fos pobre prou se diria *Osbarato*.

—Miris, miris, ara 'ns ve de cara la reyna...

—Ahont est...

—Dona, al mateix cotxe. Al costat del del Oscar.

—Pero si alló es una senyora.

—Y donchs ¿qué s'pensa que es la reyna?

—Ja m'entench. Vull dir que no se li veu la corona.

—Quina corona?

—Ay caram! La corona de reyna.

—Pero si no m'porta may...

—Que m'explica a mi! Vegi si fora reyna si no dugues corona.

—Bo! Ara aquell municipal se 'm posa davant. ¿Malvinatge 'l burinot!

—Fuera, fuera!

—Sant Antoni! ¿Qué son aquestos crits y aquets xiulets?

—Res, aquell civil que vol fer apartar la gent a cops de sarrasco.

—Ay mala negada fassi!

—Miris, ara la reyna crida a uns dels grassos.

—Veu? Tingui; ha dit que deixi sin-travessar a tothom.

—Vival Aplaudim.

—Aixó sí que es una reya bona dona.

—Miris, miris, ara está d'esquens als soldats que passen perquè enrahonen ab lo poble.

—Qui es lo poble?

—Dona, la gent del costat del seu cotxe.

—Ah sí, ja ho veig. Com es una senyora tan senzillesa...

—Ja li dich que altras al seu puesto farian tronar y ploure.

—Aquestas sanyorotas tan orgullosas prou tenen un bon mirall ahont mirar-e...

—Guayti, ara s'ha aixecat lo del plumero de canari.

—Y s'posa la ma al cap com si s'gratés lo front...

—Tingui, y la reyna també solada; aixó ho fan porque ha passat aquella bandera.

—Y com es que las músicas no tocan la marxa real?

—Oh, ni 'ls soldats cridan ¡veia!

—Ja veura, com aixó ja fa tants dias que dura.

—Naturalment, y al mon tot ve que cansa...

—No apreten per aquí, caramba!

—Son los de més endarrera.

—Ja li dich jo que aixó es patir.

—Jo tots suo igual que un camalích.

—Sorti que s'acaba aviat, porque ja han passat 'ls zeringas, sino 'm vindria una basca.

—Fassi 'l favor de tenir las mans quietas, vostre, indecent.

—Tingui compte ab lo parlar.

—Donchs porque 'm tocava.

—Aixó deu voler, que la toquin, y per aixó s'fica tant pel mitj de las empentas...

—Ahont va aixó 'l pointer.

—Bond'erra!

—Tabul!

—Oy deixu pel que sou.

—Y jo pel que seveu.

—Ja ve la caballeria!

—Quin espetech de trompetas!

—Uy, tan enretirar més pels caballs!

—Fuera! Fuera!

—Aquell dimoni de civil encara farà mal.

—Prou li convidria civilisarse.

—No apreten!

—Ay, ay! ¿L'ull de poll!

—Que 'n som de bestias de vindre aquí a patir d'aquest modo!

—Ja ho pot ben dir.

—Si a un li esguerran es tor lo que hi va á guanyar.

—Gracias á Deu que s'ha acabat!

—Y a mí dimonis que se 'ns enduguin. Aixó s'fa insupportable.

—Miris, ja se 'n va la reyna.

—Y la escola.

—Qui diu que la escolta?

—Tots aquests del darrera.

—Pero si ella no parla, ¿cóm vol que se la escoltin?

—Ja, ja, ja!

—Miris! La be, senyora Tuyas, que ara passa ben a la veia.

—Vaja, si menas ara quedo satisfeta porque avuy me n'hi fet passar las ganas.

—Ay, gracias á Deu que s'clareix la gent y s'pot comensar a respirar!

—Si, ara cuytem, que jo tinch de passar per la Boqueria á comprar lo dinar.

—També vinch jo y compraré peix si va barato.

—Oy Jesús!

—Qué?

—¿Lladres!

—Pero qué hi ha?

—Miris! M'han tallat la butxaca y m'han robat lo portamonedas. ¿Malahissiga la parada y qui l'ha fet!

D'ESPAÑA Á AMÉRICA

CAJAS DEL VOTAR

Un servidor de vóstra era botiguer. Lo ser botiguer es una cosa que sembla ofici y sembla carrera, y al fi no es més que un art en lo qual los joves que no tenen los pòden pasar de dependents, porque pel rumbo que s'veuben precisats á gastar, per més que fassen, may adelantarán res. Unit aquest inconvenient al de que al ser als vint-i-vintich anys, si quan se casan, perden tota classe de pensió, n'hi ha prou pera que un que pensi un poch pòchi lo hàbita á la figura. S'explica perfectamente que si butxaca als trenta anys no serviran, porque necessitan apretarse a treure a los noyas y al públich en general, y aquesta stracció la posaven ja quan es jove, pero després altras laboras si fan passar 'l humor que per aquestes cosas es indispensable tenir. Aixis es que si veu que á 25 ó 30 anys no se tet lo porvenir, creugh que no 'l fa després.

Y suposant que sí, que ha pogut posar botiga; què farà un principiant ab capital reduhit, lo crédit no necessari encara, havent de lluyar ab aquesta terrible competencia ahont s'apura fins un centíno! No lluyaria, segurament, y encara que aixó pogues creuar, no resistiria mai lo domo, y no hi resistiria, perquè hasta las grass cases s'ho estrallen. No resisti a aquesta terrible crisis que está amensant a la Espanya ab lo pro continuo de la ferricació, ab la quebra repetida del comerç y ab lo fracàs continuo de la agricultura, degut principalment á las canyons administrativas dels gobiernos de la restauració, d'aquestos gobiernos que, invocant la patria, continuamente le fressan á la miseria ab sus tractats y las asensajons secant las fonts de la producció, á n'aquestos gobiernos que destruxen milions que cap utilitat duiran, y per contrapés, se venen una finca per un trimestre de contribució.

Aquestas idees eran las que bullien en mon cap, lo passat estiu, y la conseqüencia d'ellas va ser lo projecte d'embarcarme cap á América. Acte continuo vaig par-

A Marsella s'ha celebrat un meeting francès-italià, protestant de la antipatia que entre aquells dos pobles germans pretinguin sembrar los respectius governs, sobre tot lo d'Italia.

Això es posar lo dit a la llaga.

Los pobles que fraterniszin.

Y si algun tira vol guerra.

Tirarí l fusell entre cap y coll.

Lo Sr. Romero Robledo ha donat una conferencia en lo Círcol Mercantil de Madrid, desentollint lo tema: *Progrés ab un bon govern.*

Apiauleixo sa modestia.

Ha triat un tema en que no hi cab ni alusió a cap de sos actes com a governant.

(Malvinste l mon dolent!

Lo rey Oscar de Suecia ha repartit varias condecoracions del seu país en sa estada a Barcelona, y no n'ha donat ni una a n' en Rius y Taulet.

N' hi ha per tirar las patillas al foc!

Dilluns va donarse un estofat extraordinari a la tropa, pagantlo la reina regent.

—Be, dirian los sorges, menos mal; si bona parada he fet, bon estofat me n'hi endut.

Ey, això del estofat no ho agafin malament.

CANONADAS

Lo cap me trontolla,
se m'brincan las camias,
los brazos se m'trencan,
las forcas se m'faltan,
de desde que la barcos
de guerra, no paran
de espusta a n' els peiros
a cops de salvas.

Que un hom tart retira
y als flemols s'enganxa;
donchs quan menos pensa
patim: canonada.

Que s' lleva y s' muela
y s' renta la cara...
y lo que li postin
sacolate a taula...
cua vulen que l prengui
si a las dos suadades
per un cantó d'altre
patim... canonada.

Ni sense re al vostre
surt largo de casa
y ab arricha se truba
de tota confiança...
no cal que s'explani
en conversa llarga,
puig obrint la boca...
patim... canonada.

A quantevol hora
las grans botegadas
que l cap surt se deixan
com una carbassa,
y al mateix a fora
com a la taberna,
com tant per la Rambla
no guanyo per susta
ab las tala fragatas,
que per fer saludos...
patim... canonada.

Y aixis es com gastan
la pólvora en salvas
per més que aquests tirs
per ellis son paraulas
que per mi no tenen
ni un brot de sustancia,
igual que sortissen
sets per la cuaita.

Mes per ella... si m' tenen
de valor las salvas!
Per die buenas dias...
patim... canonada.

Per dir com se troban
vostós de butaca;
com va la senyora,
de la ensopagada...
a quin preu va l'oli;
com estem de mandra;
quant temps fa que esperan
trobar noyas macas;
van issats banderas
una tras de l'altre;
y aixis se saludan.

totas las fragatas
a cop de banderas
y de canonadas;
y de tant ruido
y de tanta salva,
lo coch de la orella
no sé si ahont para.

Canonada seca,
quan me puso a taula,
patada grossa
si escrich una carta,
si penso, si parlo,
si faig molt diada,
si canto, si ballo,
si rich ab la mare,
si pago ab la mare,
si m' trech la petaca,
si fumo, si tussio,
si reso una salva...
per tot altre sento
grans tarabastadas,
que m' fan torna al menos
sort com una sapia,
y ni sé l'ique m' passo,
ni veig lo que m' passo
de senti a tot' hora
la gran canonada.

Patim al mitj dia,
patim a la tarda,
patim cap al vespre
y a la matutada;
patapan l un barco,
patapim a l'altre,
y vaja una bromal
ab tanta gasta;
los peiros s' allunyan,
las moscas s' amagan,
las pusses s' arrossan,
las xinxas s' escapan,
los vidres se trencan,
los fanals s' apagan,
y l' diners que constan
tantas canonadas!
y aixó que hi ha voltas
que no tot son salvas,
quan tiran ab bombas
ó be balas rasas.

Y l pobte no puia,
y sulfrix y calla
y balla y s' alegra
y ab canons s' encanta,
y prento com vulguis,
y deixabo si t' canas,
y ves divertintio...
y paga que es gata.

Que si moys bronquina
y aixó no t' agrada,
vostós de quin modo
aquestas fragatas
t' estiban ab bombas...
patim... canonada.

JOAN DURÁN

Maig, 1888.

En la excursió a Montserrat, pagada per la Diputació provincial, no hi estava representat l' Ajuntament de Barcelona.

Y alguns corresponsals diuen que ni falta que hi feya.

Ho comprench.

Deu estar la Cort tan embafada d' Ajuntament barceloní, que l trobarse un dia sense li haurá fet l' efecte d' un plat vert per desembarfar.

Y acabar ab mes gust lo tiberi municipal de la ciutat dels comtes.

Llegeixo en un telegrama de Montserrat:

«Están presentes cuatro obispos. Hay preparados una porcion de burros...»

No veig la conseqüencia.

Y dispensin al telegrama l modo de senyalar.

La flor natural guanyada pel canonge Collell en los Jochs Florals del diumenje passat, y regalada a la regent, aquesta senyora l' ha regalat després a la Mare de Deu de Montserrat.

Me n' alegro.

Aixis tot queda a casa.

Ab motiu del viatge de la regent a Montserrat, lo monastir se guarní igual que ab las festas del Milenari.

Aixó fara que l monárquichs diguin que han realisat impossibles.

Han celebrat dos Milenaris de Monserrat en una sola generació.

Miracles del temps que som.

Un pebró de Salamanca ha presentat demanda al Tribunal eclesiastic contra son bisbe y lo cabildo de la catedral, per suposadas injurias y coaccions comesas ab ell ab motiu de provehirse una canongia que sollicitava l' esmentat reverent.

En materia d' interessos terrenals, sempre treuhen las unglas los ensalzadors del cel.

Per fi s'ha acabat la vista del célebre judici de faltas celebrat per disposició del Fiscal del Tribunal Suprem y a conseqüencia dels successos de Sallent pel dia dels Morts del any passat.

Dimecres de la setmana passada va acabarse, sollicitant la absolució, després de la probs, lo mateix fiscal municipal.

Y no es aixó lo pitjor. Sino que en la sentencia, per la que s' absoló al alcalde Sr. Tort y a tots los de la escola laica, se mana remetre lo resultat del judici de faltas al jutjat competent per si estima que l rector de Sallent hagués comés desavaco contra la autoritat local.

Al fi s'ha imposat en aquesta qüestió nostre criteri del primer moment. Lo qui va fallar allí fou mossen Pep, y ara comensan a exigirli las conseqüencias.

En lo número vinent publicarem un extracte del judici y la sentencia.

L' altre dia lo Centre catecòlich de Sallent va fer funció, y un cop acabada se quedaren algunas reverencias y varios feligresos a fer la copeta.

Y succehi que ho feren ab massa devocío, y algú n' sorti pesantli més lo cap que l'is peus.

Y l' endema feren salat en todas las missas de primera hora.

Y tornembi ab Sallent. No sembla sino que ab ell tinguem d' omplir aquesta secció de *Mal Temps*.

Remullava l castell d' una criatura l' altre dia mossen Garreta, quan digué a la padrina que anés a la sagristia, que la tenia de veure a solas.

La noya cumpfi, y un cop a la sagristia, lo reverent se conta que li digué poca vergonya y altres pestes, per suposar que algun dia s' havia burlat d' ell.

Pero Garreta del diable, a aquesta es la prudencia que l' ensenya la doctrina cristiana!

CANTARELLAS

A orillas del mar un dia me puse a considerar... que si cobrés lo que dech podria tenir moitas rals.

Quan en un molt rich altar veig un sant de fusta fet, sempre penso en las brenadas que han tingut lloch al pen d' ell.

Aquell que la fa la paga diu l' adagi catalá, mes si l' sastré m' fa una ermilla jo soch qui l' haig de pagar.

Subí la Sala del crimen y le pregunté al fiscal... si sabia algun reney per curá l' mal de caixa!

Molt m' agrada l cant del gall al bell punt que surt lo sol, pero encor m' agrada més a la casolla ab arros.

Moren las fullas dels arbres, moren elefants, fornigins, moren llops y... fins ratas, y... ¡la sogra tan tranquila!

L. MULLÉ.

XARADA

—Redeu y quina vista que té aixó més hermosa!

—Regira, Salvadora, com fuig aquell soldat.

—Quin cel més natural! —Ay, mira quarta quarta quina nena més maca hi ha en 'quell caseró parat.

—Veuu aquells dos com cauten! — Allí explota una (bomba).

—L' argument quinze céntims! Au, au, qui t' vol com... (parar).

—Jo t' que dos puch comprendre, ahont lo piolet s' acaba.

—Aixó es lo port de Plewán! — ahont va aquest capelló!

—Y quina carretera més llarga! — E, no apretit!

—Hu prima, alim enlayre, que dos veig casí re.

—Quin riu mes llanch, recreatí! no t' ven allí ahont se acaba.

—Oia, senyor Rossendo, també per 'qui vosté!

—Té, mira aquell, quin cop de tres invera quart dona.

—No m' sab gens greu d' haverme gastat los quatre rals!

—Ov que sembla que t' trobis a dalt d' una montanya!

—Uy! quina trepitada m' ha dat vosté, animal!

Aixó vaig recullirne jo l' altre dia en lo total que ensenyan a la Gran-va.

J. STARAWA

ROMBO

Substituir los punts ab lletras, de manera que llegidas vertical y horizontalment, digan la primera radia, consonant — La segona, un peix. — La tercera, nom de dona. — La cuarta, idem. — La quinta, vocal.

S. F. C.

ANAGRAMA

Per las total del riu Ter de tot proxava un xicot, y ab le pols que t' venit alvay al oli li va ané una bot.

D. BARRINA

SOLUCIONS

A LAS GABRIELAS DEL NÚMERO PASAT

Geometrical: — No hi ha més Deu que t' treball.

LA CORRESPONDENCIA AL DIRECTOR